

Projekt

z dnia 27 lutego 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WARCE**

z dnia 6 marca 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Warka na lata 2025-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warka na lata 2025 -2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Środki na realizację niniejszego programu pochodzą z budżetu Gminy Warka.

§ 3. Traci moc: uchwała nr LIII/377/22 Rady Miejskiej w Warce z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warka na lata 2022 -2025.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warce.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Warce

z dnia 6 marca 2025 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE WARKA
NA LATA 2025-2028**

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE WARKA
NA LATA 2025-2028**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warka na lata 2025-2028, zwany dalej Programem, obejmuje lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, a także zagrożeniami behawioralnymi w Gminie Warka, zwanej dalej Gminą. Zawarte w niniejszym dokumencie ustalenia wyznaczają również zakres i sposób realizacji innych zadań własnych gminy związanych z problematyką uzależnień i nadużywania substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem przemocy.

Główną podstawę prawną Programu stanowią:

- 1) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151),
- 2) ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939),
- 3) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 424),
- 4) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 901),
- 5) ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608) oraz ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz.U. 2023 poz. 1718),
- 6) rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu z dnia 27 grudnia 2007 r. (Dz. U. poz. 1883 oraz z 2010 r. poz. 883),
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 r. poz. 642).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Reguluje ona w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy należy w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195). Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami tej ustawy¹⁾;
- 2) pomoc w leczeniu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Gmina Warka systematycznie podejmuje wysiłki w kierunku wsparcia zdrowia psychicznego i dobrostanu swoich mieszkańców, rozszerzając w ostatnich latach zakres aktywności o działania związane z uzależnieniami behawioralnymi. Uzależnienia te, obejmujące problematykę taką jak nadmierne korzystanie z mediów cyfrowych, hazard czy inne zachowania kompulsywne, stanowią coraz większe wyzwanie dla współczesnych społeczności. Dzięki tym działaniom, Gmina Warka ma nadzieję nie tylko zmniejszyć występowanie uzależnień behawioralnych, ale także zwiększyć ogólną świadomość na temat ich wpływu na zdrowie i dobrostan mieszkańców.

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Warka za najpoważniejsze problemy pośród lokalnej społeczności należałoby uznać:

1. Spożycie i dostępność alkoholu – 51,36% respondentów zauważyło wzrost spożycia alkoholu w środowisku lokalnym w ciągu ostatnich 3 lat, podczas gdy zaledwie 4,67% wskazało na spadek, a 31,91% uznało, że sytuacja pozostała bez zmian; 12,06% nie miało zdania na ten temat. Jednocześnie 51,36% badanych oceniło dostępność alkoholu dla nietrzeźwych mieszkańców gminy jako bardzo dużą a 35,80% jako raczej dużą. Również dostępność alkoholu dla niepełnoletnich jest niepokojąco wysoka, 43,58% respondentów uznało ją za bardzo dużą, a 32,30% za raczej dużą. Problem alkoholowy znalazł swoje odzwierciedlenie w dodatkowych uwagach do badania, gdzie znaczna większość komentarzy dotyczyła dużej dostępności alkoholu i przebywania osób będących pod jego wpływem w miejscach publicznych. Dodatkowo wyniki innego pytania pokazują, że spożycie alkoholu jest postrzegane za problematyczne zarówno wśród dorosłych (42% uznało je za bardzo poważny problem, 32% za poważny), jak i wśród dzieci i młodzieży (38% i 34%). Spożycie alkoholu w miejscach publicznych generuje również problemy społeczne. 71,98% badanych doświadczyło głośnego zachowania młodzieży pod wpływem alkoholu, 56,42% było świadkiem awantur, a 49,03% aktów wandalizmu w ciągu ostatniego roku.

2. Uzależnienia od Internetu i urządzeń elektronicznych (uzależnienia behawioralne) - Zjawisko uzależnienia od Internetu i urządzeń elektronicznych jest najczęściej wskazywanym problemem społecznym przez dorosłych mieszkańców Gminy Warka. 51% respondentów uznało je za bardzo poważne, a 33% za poważne, co świadczy o wysokiej świadomości problemu wśród badanych. Analiza czasu spędzanego na urządzeniach elektronicznych przez dzieci wskazuje, że 37,22% uczniów korzysta z telefonu od 2 do 4 godzin dziennie, a 22,98% poświęca na to 4-6 godzin. Zdaniem nauczycieli, nadużywanie telefonów przez uczniów stanowi istotny problem. 29,85% pracowników oświaty uważa, że uczniowie często korzystają z telefonów w czasie lekcji i przerw, a 8,96% wskazuje, że zjawisko to występuje bardzo często. Pomimo tego, że 91,17% nauczycieli deklaruje istnienie zakazu używania telefonów w szkole. Korzystanie z Internetu wiąże się także z zagrożeniem ekspozycji na treści niedozwolone. 35,16% uczniów przyznało, że przynajmniej raz zetknęło się z materiałami zawierającymi przemoc, pornografię lub treści nawołujące do nienawiści.

3. Narkotyki – Narkomania jest postrzegana jako poważny problem społeczny w Gminie Warka. 21% dorosłych mieszkańców oceniło narkotyki jako bardzo poważny problem, a 32% jako poważny. Spośród mieszkańców Gminy, 18,68% przyznało, że kiedykolwiek sięgnęło po substancję uznawaną za narkotyk. Dodatkowo, 5,45% deklaruje doświadczenie przebywania w pracy pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Program w swej konstrukcji merytorycznej jest spójny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz Rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2025 roku. Uwzględnia on również zapisy ustaw o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw

¹⁾ OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449).

(2021-2024), a także Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Warka przeprowadzoną jesienią 2024 roku.

II. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja Programu stanowi jedno z zadań własnych Gminy Warka. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest realizowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadania Programu będą współrealizowane przez następujące podmioty:

- 1) Urząd Miejski (dalej: UM)
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: Komisja lub GKRPA);
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (dalej: ZI);
- 4) Policja (dalej: P);
- 5) Jednostki oświatowe z terenu Gminy (dalej: SZ);
- 6) Centrum Sportu i Rekreacji w Warce (dalej: CeSiR);
- 7) Gminna Jednostka Kultury „Dworek na Długiej” (dalej: KUL);
- 8) Podmioty lecznicze z terenu Gminy (dalej: PL);
- 9) Partnerzy zewnętrzni, w tym organizacje pozarządowe i biznesowe, indywidualni realizatorzy (dalej: PZ);

Ze względu na specyfikę i szeroki zasięg problemu alkoholowego, narkomanii i uzależnień behawioralnych adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Warka, a w szczególności następujące grupy:

· Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadużywające substancji psychoaktywnych a także pijące ryzykownie i szkodliwie,

· Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem),

· Rodzice, opiekunowie, wychowawcy,

· Konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,

· Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym,

· Seniorzy,

· Mieszkańcy Gminy zagrożeni wykluczeniem,

· Pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny: zmniejszenie występowania negatywnych skutków używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych, w tym zagrożeń behawioralnych oraz przemocy, a także towarzyszących im czynników ryzyka pośród lokalnej społeczności oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do podejmowania działań w tym zakresie oraz poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Warka.

Osiągnięcie celu głównego będzie wytyczone przez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych, terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych na rzecz lokalnej społeczności z wykorzystaniem jej zasobów, w oparciu o aktualną wiedzę naukową, „dobre praktyki” innych gmin, a także doświadczenia z dotychczasowych realizacji analogicznych zadań;
- 2) zwiększanie świadomości i zaangażowania mieszkańców w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, stosowania przemocy (w tym również cyberprzemocy) oraz innych zachowań ryzykownych;
- 3) opracowywanie i wdrażanie długofalowych rozwiązań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych ujętych w Programie, poprzedzone rzetelną ewaluacją dotychczas podejmowanych w tym obszarze działań.

Powyższe cele są w swoich założeniach zgodne z celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, którym jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu, a także z jego celem operacyjnym nr 2 obejmującym: *Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.*

Zadania wskazane służące realizacji celu operacyjnego nr 2 to:

- 1) edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) monitorowanie i badanie problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
- 3) edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 4) poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- 5) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
- 6) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej;
- 7) redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich;
- 8) wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej;
- 9) zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;
- 10) zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
- 11) realizacja zadań na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

Cele te będą realizowane za pomocą wyszczególnionych w poniższej tabeli zadań.

Lp.	Działania szczegółowe i sposób realizacji	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz osób uzależnionych od czynności (uzależnienia behawioralne).		
	Finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.	MGOPS	W razie potrzeby

	Pokrycie kosztów wszczęcia postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	MGOPS	W razie potrzeby
	Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia oraz rehabilitacji osób uzależnionych, dzieci z rodzin alkoholowych oraz osób dotkniętych przemocą domową.	UM, GKRPA, PL	działania ciągłe
	Finansowanie bieżącej działalności GKRPA (szkolenia, delegacje, wynagrodzenia).	MGOPS	działania ciągłe
	Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, udzielanie informacji o działalności GKRPA, rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, placówkach leczenia, kierowanie wniosków do Sądu.	GKRPA	działania ciągłe
	Wspieranie i współpraca ze środowiskami abstynenckimi oraz organizacjami pozarządowymi – w ramach edukacji szkół, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych. Wspieranie grup samopomocowych (np. AA).	GKRPA	działania ciągłe
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą.		
	Szkolenia specjalistyczne dla członków Komisji oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego.	PZ	działania ciągłe
	Kontynuacja wdrażania procedury „Niebieskich Kart”.	MGOPS, GKRPA, ZI, P, SZ	działania ciągłe
	Kontynuowanie prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (psycholog, prawnik) oraz promowanie działalności Punktu.	MGOPS, GKRPA	działania ciągłe
	Zapewnienie profesjonalnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom doznającym przemocy, wychowującym się w rodzinach gdzie występuje problem alkoholowy oraz ich rodzinom. Udzielanie pomocy sprawcom przemocy.	GKRPA, ZI	działania ciągłe
	Wspieranie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej poprzez udzielanie pomocy materialnej członkom rodzin osób uzależnionych, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz zapewnianie schronienia w sytuacji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej.	MGOPS, GKRPA	działania ciągłe
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.		
	Realizacja programów profilaktyki z zachowaniem standardów jakości programów profilaktycznych, z pierwszeństwem dla tzw. programów rekomendowanych.	UM, MGOPS, PZ, SZ	działania ciągłe
	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z realizacją zadań określonych w programie.	UM, MGOPS, SZ	działania ciągłe
	Prowadzenie działań informacyjnych o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom w kryzysie (ulotki, na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej, w szkołach).	UM, MGOPS, SZ	działania ciągłe
	Prowadzenie szkoleń doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków psychoaktywnych, zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznych (np. Program „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”) oraz kompetencji wychowawczych i profilaktycznych sprzyjających kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży. (np. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”).	SZ, UM, MGOPS, PZ	działania ciągłe

	Organizacja spotkań edukacyjnych w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży dla rodziców uczniów.	SZ, PZ	działania ciągłe
	Przeprowadzenie kompleksowej diagnozy lokalnych problemów społecznych na potrzeby gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani, programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, a także szkolnych diagnoz czynników chroniących i czynników ryzyka.	GKRPA, MGOPS, SZ, PZ	2028
	Udział w kampaniach profilaktycznych upowszechniająco - informujących z zakresu uzależnień behawioralnych, związanych z profilaktyką narkotykową oraz profilaktyką alkoholową dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.	SZ, UM, MGOPS, PZ	działania ciągłe
	Kontynuacja pracy świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy, organizacja spotkań integracyjnych.	UM, MGOPS, SZ, GKRPA	działania ciągłe
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.		
	Współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, podmiotami leczniczymi i szkołami w zakresie profilaktyki uzależnień oraz organizacja wspólnych działań w tym zakresie w ramach monitorowania i badania problematyki uzależnień.	GKRPA	działania ciągłe
	Współpraca ze stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy Warka oraz organizacjami sportowymi i kulturalno – oświatowymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka.	GKRPA, UM, SZ, CeSiR	działania ciągłe
	Organizowanie i finansowanie wypoczynku – w tym: obozów, kolonii, wyjazdów dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Warka.	UM, SZ, CeSiR	co roku
5.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.		
	Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA, PZ	Co roku
	Podjęmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel posiłkowy.	GKRPA	W razie potrzeby
	Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych, na przykład przy użyciu metody „tajemniczego klienta”.	GKRPA, PZ	Co roku

IV. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ

1. Finansową podstawę realizacji będą stanowić dochody własne Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Koszty realizacji Programu mogą też być pokrywane z innych źródeł, takich jak środki własne odbiorców czy partnerów zewnętrznych. W szczególności mogą być w tym celu wykorzystywane opłaty z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpkowe”), jednak wyłącznie na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

3. Zlecenie zadań ujętych w Programie nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zlecenie zadań gminnym jednostkom organizacyjnym może nastąpić w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.

4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z niniejszego Programu ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy.

5. Podmioty realizujące zadania programu:

- a. składają sprawozdanie z realizacji zadania,
- b. są do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

6. Dysponentem ww. środków jest Miejsko –Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce, Centrum Sportu i Rekreacji w Warce, Jednostki Oświatowe oraz Urząd Miejski w Warce.

V. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a także dobrymi praktykami w tym zakresie można wyszczególnić następujące obszary funkcjonowania Komisji:

- 1) wykonywanie zadań nałożonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawą o zdrowiu publicznym.
- 2) opracowywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Warka,
- 3) prowadzenie postępowań zmierzających do spowodowania poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu,
- 4) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności:
 - liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia zarówno w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży,
 - zasad usytuowania na terenie Gminy Warka miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 5) kontrola przestrzegania zasad i warunków sprzedaży napoi alkoholowych,
- 6) kierowanie osób uzależnionych, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie się leczeniu odwykowemu na badanie przez biegłych psychiatrę i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazaniu rodzaju zakładu leczniczego,
- 7) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 8) prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia o nadużywaniu alkoholu,
- 9) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 10) organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.

W ramach ciągłego doskonalenia działań Komisji oraz w celu zwiększenia efektywności wykorzystania środków przeznaczonych na realizację Programu członkowie GKRPA podejmą działania w zakresie rozeznania możliwości podjęcia oraz efektywności następujących zmian w swoim funkcjonowaniu:

a. Prowadzenie indywidualnych rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu przez oraz ich rodzinami przez wyłącznie jednego lub dwóch członków GKRPA. Taka struktura może umożliwić bardziej indywidualne i skoncentrowane podejście do problemów uzależnienia, co może przyczynić się do zwiększenia skuteczności działań profilaktycznych i interwencyjnych.

b.Odbycie specjalistycznego szkolenia dla członków GKRPA wraz z pracownikiem UM odpowiedzialnym za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie prowadzenia kontroli zasad i warunków korzystania z zezwoleń na obrót alkoholem. Taka wiedza i umiejętności mogą przyczynić się do lepszego monitorowania i egzekwowania przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu, co z kolei może mieć pozytywny wpływ na zwiększenie dochodów z opłat wnoszonych z tego tytułu do UM.

c.Ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym. Wiele przypadków przemocy domowej jest ściśle powiązanych z problemami alkoholowymi, a współpraca między tymi dwoma zespołami może przynieść korzyści zarówno w zakresie efektywności działań, jak i w optymalizacji wykorzystania dostępnych środków.

Taka międzysektorowa współpraca może obejmować wspólne planowanie i realizację działań profilaktycznych, wymianę informacji i doświadczeń, a także koordynację działań interwencyjnych. Wspólne działania mogą również przyczynić się do lepszego zrozumienia złożonych przyczyn i skutków przemocy domowej oraz uzależnienia od alkoholu, co z kolei może prowadzić do bardziej skutecznych i celowanych interwencji. Komisja powinna rozważyć, w jaki sposób taka współpraca mogłaby zostać zorganizowana i jakie korzyści mogłaby przynieść, zarówno dla efektywności działań, jak i dla optymalizacji wykorzystania środków budżetowych. Współpraca ta może również przyczynić się do lepszego zrozumienia potrzeb społeczności lokalnej i bardziej kompleksowego podejścia do problemów związanych z alkoholizmem i przemocą domową w Gminie.

Komisja powinna dokładnie przeanalizować te propozycje i ocenić, czy ich wdrożenie będzie korzystne i zgodne z celami Programu. Wprowadzenie tych zmian może przyczynić się do zwiększenia efektywności działań Komisji oraz potencjalnego zwiększenia środków w budżecie przeznaczonym na profilaktykę i rozwiązywanie problemów społecznych, co umożliwi realizację szerszego zakresu działań profilaktycznych i interwencyjnych w Gminie.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie za posiedzenia Komisji

Rada Miejska w Warce ustala zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne wypłacane co miesiąc na podstawie listy obecności

- a) Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **23% minimalnego wynagrodzenia za pracę.**
- b) Zastępca Przewodniczącego Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **19% minimalnego wynagrodzenia za pracę.**
- c) Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości **14% minimalnego wynagrodzenia za pracę.**

2. Wynagrodzenie za działania kontrolne i motywujące

- a) Za każdą przeprowadzoną rozmowę motywującą członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **4% minimalnego wynagrodzenia za pracę.**
- b) Za każdą kontrolę punktu sprzedaży napojów alkoholowych członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **4% minimalnego wynagrodzenia za pracę.**

Wynagrodzenie to wypłacane jest ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VII. MONITORING ORAZ EWALUACJA PROGRAMU

Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Gminy polegają w szczególności na:

- a) ewaluacji realizowanych działań;
- b) analizie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań;
- c) przygotowywaniu przez GKRPA sprawozdań dla Rady Gminy Warka,

- d) przygotowanie rocznej informacji (sprawozdania) o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego dla Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (formularz KCPU G-1) oraz Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

Bieżące monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. Polega na przeprowadzeniu cyklicznych badań populacji osób dorosłych, dzieci i młodzieży, ewaluacji realizowanych w szkołach programów profilaktycznych, analizie sprawozdań z realizacji zadań oraz obserwacji potrzeb wśród osób nadużywających alkoholu i osób uzależnionych. Monitorowanie Programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań. Dane te są potrzebne do podejmowania decyzji dotyczących rozszerzania, ograniczenia lub zmiany poszczególnych działań profilaktycznych realizowanych wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy Warka oraz podejmowanych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Burmistrz Warki przedstawi Radzie Gminy Warka do dnia 30 czerwca roku następnego po roku, którego dotyczy raport.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba osób objętych terapią;
- b) liczba osób objętych działaniami pomocowymi m.in.: współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- c) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi;
- d) liczba rodziców objętych programami profilaktyki uniwersalnej;
- e) liczba nauczycieli biorących udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień;
- f) liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne instytucje;
- g) liczba osób przyjętych przez punkt konsultacyjny;
- h) liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- i) liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart”.

Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu realizacji poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych.

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii odbywa się na podstawie Gminnego Programu, który jest przyjmowany przez Radę Miejską w Warce.